

Úvod do slovní zásoby japonštiny

Základním předpokladem zvládnutí moderní japonštiny je osvojení si slovní zásoby. Slovní zásobu označujeme pojmem **lexikum** (japonsky 語彙^{g o i}), představuje strukturovaný soubor lexikálních jednotek (japonsky se jim říká 単語^{t a n g o}), které vstupují do gramatických konstrukcí a tvoří tak základní substanci jazykové promluvy. Při studiu a osvojování lexika japonštiny je vhodné reflektovat jeho specifické vlastnosti.

1. Lexikální jednotka jako jazykový znak

Lexikální jednotka („slovíčko“) má povahu tzv. jazykového znaku, tj. je spojením (jednotou) formy a obsahu. Znaková povaha lexikální jednotky současně předurčuje zasazení daného slova do sítě systémových vztahů.

Formální stránka lexikální jednotky má několik aspektů. Předně jde o formu **fonologickou** (zjednodušeně řečeno „zvukovou“). Slovo je tvořeno sekvencí slabik (jež lze dále rozkládat na hlásky). Slabiky, které slovo tvoří, jsou dané a pouze ve specifických případech vykazují určitou variabilitu (která může být vázána na regionální dialekt, sociální variantu mluvy, individuální projev mluvčího apod.). V japonštině je pak z hlediska zvukové segmentace slov rytmika založená na **mórách** nadřazena rytmice založené na slabikách. Ve většině případů se móry a slabiky překrývají, existuje však významná skupina tzv. specifických fonémů, tj. zvukových prvků, které mají hodnotu móry,¹ avšak nikoliv hodnotu slabiky. Právě tomuto specifickému formálnímu rysu japonské slovní zásoby je nutno při studiu jednotlivých lexikálních jednotek věnovat pozornost. Součástí fonologické formy slova je také jeho slovní přízvuk. Jeho výklad u konkrétních lexikálních jednotek je v tomto učebním materiálu vědomě ponechán stranou. Přízvuková kontura je však neoddelitelnou součástí komplexu fonologické formy japonské lexikální jednotky.² V neposlední řadě je součástí fonologické formy některých lexikálních jednotek soubor tendencí alterovat vybrané rysy výchozí fonologické formy při zapojení do větších slovních či syntaktických celků. Specifickým způsobem se mohou proměňovat vybrané (většinou koncové) móry/slabiky, může docházet ke zkracování slova (ve vybraných komunikačních kontextech) a proměnami prochází také slovní přízvuk. Je proto důležité nahlížet na lexikální jednotky nejen v jejich izolované individuálnosti, ale také v zapojení do konstrukcí, ať již slovotvorných či větných.

V japonštině, jazyku s rozvinutým písemným systémem a bohatou písemnou tradicí i současností, má formální stránka lexikální jednotky přirozeně svůj rozměr **grafický** (zjednodušeně řečeno „psanou formu“). Povaha japonského písemného

---

¹ Hodnotou se zde myslí rytmická hodnota (jedné „doby“), časová hodnota (délka trvání ve výslovnosti) a hodnota v rámci fonologického systému jazyka (ta se projevuje různě). Hodnota jedné móry je časově ekvivalentní krátké slabice.

² Lexikální přízvuk slov (i větších slovních celků) lze studovat a ověřovat v přízvukových slovnících, on-line zdrojích (např. OJAD: <http://www.gavo.t.u-tokyo.ac.jp/ojad/eng/pages/home>) apod.

systemu nabízí v rámci běžných norem značnou flexibilitu zápisu slov či výpovědí. Při výkladu lexika má tento studijní materiál snahu předkládat lexikální jednotky jednak v zápise *kanou*, který do značné míry explicitně reflektuje segmentální fonologickou formu, od 2. lekce pak také současně v zápise pomocí čínských znaků *kandži* (v jejich současné standardní japonské formě). Zápis *kanou* reflektuje výchozí (bezpříznakové) užívání daných výrazů, tj. výrazy, jež jsou v běžném textu psaném stylem *kandži-kana-madžiri* vnímány jako heterogenní prvek (týká se to především nedávných přejímek z cizích jazyků, cizích slov, cizích jmen a názvů, japonských mimetických slov apod.), jsou v přehledu slovní zásoby zapisovány primárně *katakanou*. Při zápisu lexikální jednotky pomocí *kandži* (či kombinace *kandži* a *hiragany*) volíme nejběžnější (nejméně příznakový) zápis tam, kde systém nabízí určité kolísání. Variabilitu v zápisu lexikálních jednotek je vhodné akceptovat jako přirozenou součást normy užívání japonského lexika.

Formální stránka lexikální jednotky je pevně spjata s její rovinou obsahovou. Tou rozumíme **lexikální význam** daného slova. Samotný lexikální význam má přitom (podobně jako formální stránka slova) také několik aspektů. Prominentní je význam referenční. Slovní forma denotuje, ukazuje na nějakou mimojazykovou skutečnost, entitu (objekt, proces, stav, vlastnost apod.) v mimojazykové realitě. Samotná povaha referenčního významu je komplikovaná a její popis je stále předmětem vědeckých bádání. Různé skupiny slov přitom vykazují zvláštnosti ve vztahu k referenčním významu. Obecně lze usuzovat, že slovní forma většiny lexikálních jednotek neukazuje přímo na entity ve vnějším světě, nýbrž odkazuje na „konceptuální“ kategorie, tj. na typy entit v pojmovém (mentálním) aparátu mluvčího.³ Referenční význam přitom není jednoznačně objektivně dán, jeho popis ve výkladu lexika je, více než čím jiným, abstrakcí. Základem referenčního významu je to, jak mluvčí japonštiny danému slovu rozumí a s jakým komunikačním záměrem je užívají.⁴ Kromě referenčního významu lexikální jednotky disponují také významem stylistickým. Všechny jazykové prostředky se užívají v konkrétních textech, promluvách, výpovědích. Klíčovou charakteristikou konkrétních textů je přitom jejich žánrové zařazení. To znamená, že mluvčí přirozeně identifikují výpověď či text jako patřící do určitého žánru.⁵ Textový žánr přitom vykazuje charakteristiky stylistické. Lexikální jednotka se tak svým stylistickým obsahem může vázat ke konkrétnímu textovému žánru či konkrétnímu situačnímu ukotvení. Lexikální jednotky, které mají shodný (či podobný) referenční význam, se mohou lišit právě významem stylistickým a tato odlišnost může být rozhodující při volbě té či oné lexikální jednotky pro konkrétní komunikační situaci. Ne každá lexikální jednotka se normativně hodí do každého textu (se specifickými stylistickými vlastnostmi a situačním ukotvením).

---

³ Specifická jsou v tomto ohledu především vlastní jména a tzv. zájmena, která se z hlediska reference (denotace) liší od jiných lexikálně-sémantických skupin.

⁴ Tento aspekt je vhodné mít na paměti i ve chvíli, kdy nás zajímá, co určité slovo znamená – vhodnější perspektivou se totiž zdá být ptát se, jak danému slovu mluvčí rozumí. Role subjektivity mluvčího přitom není v rozporu s normativní povahou celého systému.

⁵ Nemáme zde na mysli pouze žánry literární (ve smyslu fejetonu, románu, lyrické básně apod.), ale též žánry specifických komunikačních funkcí (např. pozdrav, nabídka, pozvání, výhrůžka apod.).

V neposlední řadě je zapotřebí u lexikálních jednotek sledovat význam gramatický, tedy její gramatické vlastnosti. Mezi ně řadíme především potenciál vystupovat v určitých gramatických konstrukcích. Hlavním projevem gramatického významu lexikální jednotky je její slovnědruhové zařazení.

2. Lexikální jednotka ve vztazích

Jak již bylo zmíněno výše, lexikální jednotky v systému jazyka nefigurují nezávisle. Jsou přirozenou součástí sítě vztahů. Z hlediska gramatiky přitom spatřujeme především dva klíčové typy vztahů, jež jsou na sobě vzájemně závislé.

Syntagmatické vztahy chápeme jako lineární vztahy mezi lexikálními jednotkami v konkrétní konstrukci či výpovědi. Lexikální jednotka vykazuje (jako součást svého gramatického významu) určitý kolokační potenciál, tj. potenciál vázat se na jiné (často konkrétní) lexikální jednotky a vystupovat v určitých pozicích v rámci gramatických konstrukcí. Syntagmatické vztahy nejsou univerzální, váží se na konkrétní konstrukce. Je proto vhodné osvojovat si lexikální jednotky včetně jejich kolokačního potenciálu, např. v rámci konkrétní konstrukce. Za příklad vztahů syntagmatických lze označit též vztahy v rámci slovotvorných konstrukcí. Konkrétní lexikální jednotka se totiž může stát základem pro vznik lexikální jednotky jiné, nové, a to skrze odvozování, skládání či krácení. Právě při odvozování a skládání se projevuje syntagmatický potenciál dotyčné lexikální jednotky. Soubor výrazů (často redukovatelný na dvojici), jež se vyskytují v konkrétních syntagmatických vztazích, označujeme pojmem syntagma.

Paradigmatické vztahy spatřujeme dvojího typu:

- a) Vztahy mezi lexikálními jednotkami, jež mají potenciál vyskytovat se v jedné konkrétní syntagmatické pozici;
- b) Vztahy mezi různými tvarovými projevy jedné lexikální jednotky v různých syntagmatických vztazích.

Soubor výrazů, jež se vyskytují v konkrétních paradigmatických vztazích, označujeme pojmem paradigma. Paradigma různých lexikálních jednotek je nejčastěji dáno jejich společnými gramatickými a významovými vlastnostmi.⁶ Paradigma tvarové pak předpokládá identitu, totožnost lexikální jednotky. Tu lze vidět ve společných rysech formálních (např. část tvaru je pro všechny členy paradigmatu totožná), ale především obsahových (jádro referenčního významu zůstává nezměněno, proměnou může projít význam stylistický a gramatický).

3. Lexikální jednotky a idiomatické výrazy

V systému japonského jazyka lze narazit na případy výrazů, jež vykazují určité charakteristiky lexikální jednotky, v jiných ohledech však tyto výrazy lexikální jednotku přesahují. Jedná se o různé typy ustálených slovních spojení. Při

---

⁶ Mezi významové vlastnosti přitom můžeme zařadit též členství ve vzájemných vztazích synonymie, antonymie, hyponymie, hyperonymie apod.

důkladném zkoumání lze zjistit, že přestože disponujeme intuitivní představou slova jako lexikální jednotky, hranice mezi lexikální jednotkou a slovním spojením bývá často neostrá. Povahu lexikální jednotky mají taková slovní spojení, jež mají ustálený význam, jehož celek mnohdy nelze odvodit z pouhého souhrnu významů dílčích složek. O takových výrazech hovoříme jako o **idiomech** (japonsky 慣用表現^{kan'jó hjógen}).⁷ Většinou lze u idiomatických výrazů pozorovat určitou vnitřní formální strukturu, lze také uvažovat o motivovanosti jejich idiomatických významů. Idiomy lze různě klasifikovat (např. na přísloví, pořekadla, kolokace či jiná slovní spojení). Jedním z hledisek přitom může být ustálenost, tj. do jaké míry jsou jednotlivé složky tvarově obměnitelné či nahraditelné jinými lexikálními jednotkami. Zatímco v některých slovních spojeních nelze měnit žádnou z jejich složek, u jiných lze vybrané složky měnit z hlediska gramatického paradigmatu, u dalších pak může být kolokační spojení relativně volné a představovat tak spíše jen tendenci. Idiomatické výrazy a frazeologické jednotky je tak zapotřebí studovat ve stejných dimenzích a současně s individuálními lexikálními jednotkami.

Idiomatické výrazy jsou většinou těsně vázány na kulturu svého vzniku a užívání. Platí to i pro idiomy japonské. Za kulturně specifický typ idiomatických výrazů lze označit idiomatické víceznakové kolokace, kterým se v japonštině říká **džukugo** 熟語.⁸ Většina z nich má původ v Číně, je vázána na buddhistickou či konfuciánskou slovesnost a často odráží strukturu zdrojového jazyka – čínštiny. Přestože tento učební materiál se jim (a také dalším typům přísloví *kotowaza*) explicitně nevěnuje, představují tyto idiomatické útvary nedílnou součást lexikálního inventáře japonského jazyka.

4. Lexikální jednotky a jejich klasifikace

Inventář japonského lexika je živý, tj. skrze užívání lexikálních jednotek prochází konstantním vývojem. Lexikum je tak obohacováno, doplňováno, pozměňováno apod. Jednotlivé lexikální jednotky přitom lze klasifikovat z hlediska etymologie, tj. z hlediska původu. Řada lexikálních jednotek vzniká slovtvorbou a následným ustálením. Jiným produktivním prostředkem obohacování lexika je pak přejímání z cizích jazyků. V tomto ohledu bývá japonské lexikum děleno do několika skupin:

- Původní japonské lexikum
- Historické přejímky z čínštiny
- Přejímky ze západních jazyků
- „Hybridní“ lexikum

⁷ Hovoříme zde současně o jednotkách frazeologických.

⁸ Prominentní jsou především čtyřznakové idiomy – 四字熟語^{j o dži džukugo}.

Pro původní japonské lexikum se nejčastěji používá označení **wago** 和語.⁹ Jedná se o slova, která tvořila součást nejstaršího substrátu japonského jazyka nebo byla vytvořena ze složek (tzv. morfémů) japonského původu skrze prostředky japonské slovotvorné gramatiky. Mezi *wago* mají svá zastoupení substantiva, slovesa, adjektiva, ale také většina gramatických prostředků. Zvláštním sémantickým okruhem v rámci *wago* jsou pak tzv. mimetická slova.¹⁰ Jedná se o lexikální prostředky se specifickou formální strukturou. Jejich referenční význam se váže k popisu stavů či způsobu realizace akcí a gramaticky také často plní funkce modifikátorů.¹¹ V jazykových popisech bývají mimetická slova dále členěna do podkategorií v závislosti na oblasti, která je předmětem jejich reprezentace. Příkladem dalšího členění je následující výčet:

- Fonomimetická slova ^{g i o n g o} 擬音語 – podobně jako zvukomalebná slova v jiných jazycích reprezentují akustické vjemy (lze z nich dále vyčlenit ^{g i s e i g o} 擬声語, která reprezentují a do určité míry imitují hlasy, resp. nejazykové zvuky zvířat či jiných živých bytostí)
- Fenomimetická slova ^{g i t a i g o} 擬態語 – reprezentují stavy věcí tak, jak se jeví mluvčímu (lze z nich dále vyčlenit ^{g i j ó g o} 擬容語, která reprezentují stavy či vlastnosti živých bytostí).
- Psychomimetická slova ^{g i d z ó g o} 擬情語 – reprezentují psychické či somatické stavy lidí.

Z grafického hlediska bývají *wago* bezpříznakové zapisována pomocí *kandži* či *hiragany*. Mimetická slova bývají často zapisována *katakanou*.

Historické přejímky z čínštiny se japonsky označují pojmem **kango** 漢語¹² a hovoříme o nich jako o slovech „sinojaponských“. Jedná se o slova, která mají původ v čínštině a do japonštiny pronikala jako přejímky skrze čínské texty po většinu historického období. Mezi charakteristiky *kango* patří především zápis pomocí *kandži*, časté reflektování čínské gramatiky ve vnitřní struktuře slov a přizpůsobení zvukové formy fonologickému aparátu japonštiny.¹³ Z gramatického hlediska fungují *kango* především jako substantiva a slovesné základy, v menší míře pak jako adjektiva. Jako sinojaponská se vnímají také některá slova, která do japonštiny přešla z jiných asijských jazyků (např. korejštiny).

⁹ Výraz *wago* je sinojaponský. Alternativním japonským označením je *jamato-kotoba*. Užívá se též označení *kojúgo*.

¹⁰ V japonských zdrojích se často souhrnně označují pojmem *onomatope*.

¹¹ Mohou také fungovat jako základy predikativů či jako substantiva.

¹² Užívá se též označení *džiongo*.

¹³ Historicky však lze též registrovat proměnu japonského fonologického aparátu právě pod vlivem čínských přejímek.

Pro přejímky ze západních jazyků se běžně používá označení *gairaigo* 外来語, tj. „slova, která přišla z vnějšku“. V širším slova smyslu však mezi „slova ze zahraničí“ patří také slova sinojaponská. Proto se zdá vhodnějším pro přejímky ze západních jazyků používat označení **jógo** 洋語. Jedná se o slova, která se do japonštiny dostávala od 16. století z různých západních jazyků a v současnosti jsou vnímána jako heterogenní prvek japonského lexika. Z toho důvodu jsou *jógo* nejčastěji zapisována *katakanou*. Do této skupiny lze pak zařadit i některé přejímky z asijských jazyků (včetně čínštiny) z nedávné doby, která na rozdíl od *kango* nejsou vnímána jako v japonštině plně zdomácnělá. Zdrojovými jazyky pro výrazy *jógo* byly především portugalština a španělština (v 16. století), nizozemština (v 17.–19. století), angličtina, němčina, italština, francouzština a ruština (od poloviny 19. století) a od poválečného období především angličtina. Podobně jako *kango* vykazují i *jógo* formální přizpůsobení fonologii japonštiny, často jsou předmětem krácení a nezřídka vykazují sémantický posun oproti významu v původním jazyce. Při zápisu se u nich často projevuje tzv. kolísání (japonsky *jure*), tj. nejednotnost zápisu mór, jež ve fonologii japonského a sinojaponského lexika nedisponují funkčními opozicemi. U řady lexikálních jednotek z této skupiny je neostrá hranice mezi statutem *jógo* (tj. přejatým slovem) a cizím slovem (tj. slovem, jež není integrální součástí japonského lexika).

Lexikální elementy (morfémy) a slovtvorné principy umožňují v japonštině vznik dvou specifických podskupin *kango* a *jógo*. Slova utvořená ze sinojaponských morfémů v Japonsku, jež jako hotové lexikální jednotky nemají svůj ekvivalent v čínštině,¹⁴ se označují pojmem **wasei kango** 和製漢語. Slova utvořená z morfémů západního (především anglického) původu přímo v Japonsku, se označují pojmem **wasei jógo** 和製洋語. Jejich význam je většinou jen velmi volně motivován významem původních anglických morfémů a při studiu japonštiny tak mohou být pro mluvčí angličtiny často zdrojem určitého nedorozumění či zmatení.

Slovtvorné procesy v některých případech umožňují tvorbu lexikálních jednotek skládáním morfémů různých výše zmíněných skupin. Těmto lexikálním jednotkám se říká „hybridní slova“, japonsky **konšugo** 混種語. Jejich objem není nijak značný, svoji roli v inventáři japonského lexika však mají. Zápis hybridních slov standardně reflektuje znakovou sadu, která je typická pro jednotlivé složky dané lexikální jednotky.

Výše popsané dělení slov vychází z vnímání původu lexikálních jednotek jako hotových jazykových znaků o různé vnitřní komplexnosti. Z hlediska minimálních znakových jednotek, tj. morfémů, a s ohledem na jejich systémové vlastnosti se jako účelným jeví dělení morfémů na japonské, sinojaponské, „západní“ a mimetické.

---

¹⁴ V některých případech nicméně došlo k přejímce těchto sinojaponských slov do čínštiny, a to díky jejich zápisu existujícími čínskými znaky.

Shrnutí výkladu japonského lexika

Při osvojování lexika je vhodné zvolit takovou studijní metodu, která individuálně vyhovuje dispozicím a preferencím konkrétního jednotlivce. Studijních metod pak existuje celá řada, bývá proto užitečné neomezit se pouze na jednu techniku, ale spíše hledat a zkoušet studijní metody a techniky nové, testovat a posuzovat, do jaké míry ta která metoda přispívá k efektivnímu osvojení lexika, neefektivní metody nahrazovat metodami jinými a vhodně propojovat studium lexika se studiem další související látky (především se studiem písma, studiem frazeologie a studiem gramatiky). Mezi obecná doporučení lze zařadit následující:

- ❖ Učit se přesně formální podobu slova, včetně správných souhlásek, samohlásek, správného pořadí slabik a správného zařazení specifických fonémů – především co do délky samohlásek (tzv. *čóon*), přítomnosti/absence geminace (tzv. *sokuon*) a opozice nazální móry (tzv. *hacuon*) vs. slabiky fonologické řady /na/.
- ❖ Učit se význam slova nejen skrze překladový ekvivalent, ale také s ohledem na specifické referenční významy (ukotvené kulturně) a specifické stylistické významy (potenciálně v opozici k jiným lexikálním jednotkám se stejným referenčním významem).
- ❖ Věnovat pozornost specifikám grafické formy lexikální jednotky – jakými znaky (včetně znaků *kany*) se slovo zapisuje, jaký je vztah mezi zápisem pomocí znaků *kandži* (lexikální základy) a zápisem prvků *kanou* (gramatické koncovky, tzv. *okurigana*) apod.
- ❖ Učit se lexikální jednotky ve vztahu k jiným lexikálním jednotkám – sdružovat lexikální jednotky do vhodných významových či funkčních kategorií (lexikálně-sémantických okruhů), utvářet opozice lexikálních jednotek, jež diferencně projevují formální či obsahová specifika apod.
- ❖ Učit se lexikální jednotky v rámci gramatických konstrukcí (a tím si osvojovat jejich syntagmatický potenciál a širěji gramatické vlastnosti).
- ❖ Osvojovat si ohebné lexikální jednotky jako tvarová paradigmata, tj. jako rozvíjející se množiny tvarů s různými gramatickými funkcemi.
- ❖ Osvojovat si idiomatické výrazy a frazeologii stejně jako lexikální jednotky.

Cílem studia lexika je osvojení si lexikálních jednotek ve formě znalosti, jež má sloužit především k následujícím cílům:

- I. Schopnost aktivně použít lexikální jednotku v komunikační situaci, ve vhodné gramatické konstrukci a s ohledem na významovou rovinu dané lexikální jednotky. Předpokládá se zde schopnost užití dané lexikální jednotky jak v komunikaci mluvené, tak i komunikaci psané.
- II. Schopnost pasivně porozumět obsahu lexikální jednotky ve všech rovinách jejího lexikálního významu.

- III. Schopnost interpretovat lexikální jednotku v konkrétním textovém užití, tj. s ohledem na zapojení do konkrétní gramatické konstrukce, s ohledem na situační ukotvení a žánrové zařazení dané promluvy či textu.
- IV. Schopnost zvolit vhodnou lexikální jednotku z určité množiny možností, a to s ohledem na gramatické vlastnosti, stylistická specifika a konkrétní komunikační kontext.

- i. Posuďte anglickou výpověď: *“We went just the two of us, because Lenny was sick.”* Ve srovnání s českým/slovenským ekvivalentem, který z jazyků vyznívá jako více „kontextuálně závislý“? (Pozn.: Pozorujte mj. uplatněné gramatické prostředky.)
- ii. Uvažujte o formální stránce anglických výrazů *live* a *read* v následujících konstrukcích:
  - a) *Live long and prosper.*
  - b) *We are broadcasting live from Tokyo.*
  - c) *I read newspaper every morning.*
  - d) *Yesterday I finally read the letter you had sent me.*
- iii. Uvažujte o rozdílech v lexikálním významu slov „kytka“, „květina“ a „květ“.
- iv. Uvažujte o rozdílech ve stylistickém významu slov „chcípne“, „pojde“ a dalších výrazech se stejným či podobným referenčním významem.
- v. Jak se liší výraz „červený“ v češtině od výrazu „červený“ ve slovenštině?
- vi. Uveďte alespoň pět dalších lexikálních, které mohou tvořit paradigma s výrazem „studovat“ ve větě „Chtěl bych studovat v Japonsku.“ při zachování všech syntagmatických vztahů.
- vii. Předved'te maximální možné tvarové paradigma k první lexikální jednotce ve větě „Rozumím tvoji otázce.“
- viii. Zhodnoťte výrazy „křížem krážem“, „starou belu“ a „natáhl bačkory“ z hlediska idiomatičnosti.
- ix. Předved'te alespoň jeden český idiom, který je složený z několika lexikálních jednotek a je:
  - a) Zcela ustálený (neumožňuje žádnou variabilitu žádného prvku)
  - b) Částečně ustálený (umožňuje variabilitu gramatických kategorií)
  - c) Částečně ustálený (umožňuje variabilitu lexikálních složek)
- x. Sinojaponské lexikum má v systému japonštiny podobnou pozici jako např. románské (na latině založené) lexikum v angličtině či slovanských jazycích. Uvažujte o jeho specifikách na rovině stylistického významu.
- xi. Dejte příklad lexikálních jednotek v češtině/slovenštině, které jsou přejímkami z cizích (ne slovanských) jazyků a zhodnoťte jejich formální rovinu (ve vztahu k fonologii češtiny/slovenštiny).

---

¹⁵ Úkoly či zadání, jejichž řešení má přispět k prohloubení uvažování studenta o předkládaných jevech a tím přispět k jejich hlubšímu porozumění.